

Varhaiserityispedagogiikan opiskelijoiden ERIS3500 harjoittelu konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työssä: ohje harjoittelua ohjaaville opettajille

OPINTOJAKSON SISÄLTÖ JA OSAAMISTAVOITTEET

ERIS3500 opintojakso on osa erityispedagogiikan syventäviä opintoja ja on varhaiserityispedagogiikan opiskelijoille pakollinen. Opetussuunnitelman mukaan harjoittelussa toimitaan monitahoisien yhteistyön ja konsultatiivisen sekä vuorovaikutuksellisen työotteen mukaisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajan työssä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- hahmottaa konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työn laaja-alaisuuden, moninaisuuden ja muutoksen (esim. kulttuurisen moninaisuuden lisääntyminen) *(havainnointi, keskustelut ja artikkeleiden hyödyntäminen)*
- toteuttaa konsultatiivista työtettä ja erityispedagogista ohjausta *(ohjaavan opettajan konsultointi- ja ohjaustapojen havainnointi ja keskustelut aiheesta, oman konsultatiivisen osaamisen pohtiminen, erityispedagogisen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntämien ohjaus tilanteissa.)*
- hahmottaa tehtävänsä monitahoisessa yhteistyössä ja hyödyntää erityispedagogista osaamistaan yhteistyössä *(Monitahoiset ja monialaiset yhteistyö tilanteet)*
- soveltaa tuen toteuttamisen käytänteitä varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja siirtymässä perusopetukseen *(lainsäädäntöön ja vasuperusteisiin sekä opetussuunnitelmiin tutustuminen, käytännöt, työtä ohjaavat dokumentit, havainnointi ja keskustelut)*
- arvioida tukipalveluiden toimivuutta aiemmin hankkimansa monitieteisen teoriatiedon perusteella
- kehittää eettisesti kestäviä toimintamalleja soveltaen inklusiivisia, lapsi- ja perhelähtöisiä käytänteitä *(Arviointityökalujen käyttö kehittämisen tukena)*

OPINTOJAKSON TOTEUTUS

Opintojakso sisältää 5–6 viikkoa käytännön harjoittelua konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työssä.

Harjoittelun sisältö (vielä tarkemman sisältökuvauksen saat opiskelijan sinulle ennen harjoittelua toimittamasta harjoittelun ohjeistuksesta)

Harjoittelu jakaantuu:

- konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työn seuraamiseen ja ohjaavan opettajan työparina työskentelyyn,
- lainsäädäntöön, vasuperusteisiin, inklusiivisuuden arviointityökaluun ja artikkeleihin perehtymiseen,
- inklusiivisuuden / yhteenkuuluvuuden arviointiin ryhmässä,
- ohjaavan opettajan antamaan ohjaukseen,
- harjoittelusta raportointiin (harjoitteluraportti) sekä
- seminaareihin osallistumiseen (alku- ja päättöseminaari).

Mihin opiskelijan tulisi osallistua harjoittelun aikana

Mikäli mahdollista, ota opiskelija mukaan kaikkiin niihin tilanteisiin, joita varhaiskasvatuksen erityisopettajan työhösi harjoittelujakson aikana kuuluu. Opiskelijan on hyvä saada käsitys veon työn moninaisuudesta. Opiskelijat ovat vaitiolovelvollisia harjoittelussa kuulemistaan ja näkemistään asioista. Tästä on hyvä keskustella heidän kanssaan myös harjoittelun alkaessa. Mikäli opiskelija ei voi osallistua kaikkeen veon toimintaan harjoittelujaksonsa aikana, on siitä hyvä keskustella opiskelijan kanssa ja kertoa hänelle, miksi osallistuminen ei ole mahdollista.

OHJAAVAN OPETTAJAN PALAUTE OPISKELIJALLE

Harjoittelun aikana opiskelijalla on oikeus saada palautetta toiminnastaan. Kaikilla harjoitteluun osallistuvilla opiskelijoilla on varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, mutta työkokemuksen määrä vaihtelee. Heti harjoittelun aluksi onkin hyvä keskustella opiskelijan kanssa siitä, millaista aikaisempaa kokemusta hänellä on lasten ja nuorten kanssa toimimisesta ja opettamisesta. Nämä aikaisemmat kokemukset on hyvä ottaa huomioon palautetta annettaessa. On hyvä myös keskustella opiskelijan toiveista palautteen saamisessa. Yleensä opiskelija hyötyy eniten pitkin harjoittelua annettavasta suoraan toimintatilanteisiin liittyvästä ohjauksesta. Harjoittelusta annetaan myös kirjallinen palaute Vasara-järjestelmässä, johon ohjeet myöhemmin tässä tekstissä.

HARJOITTELUN TOTEUTUKSEN VAIHEET

Harjoittelun toteutuminen koostuu useammasta vaiheesta: harjoittelusopimuksen laadinta, käytännön harjoittelu konsultoivan veon työssä, harjoittelusta annettava palaute, harjoittelusta maksettava ohjauspalkkio. Näihin vaiheisiin liittyvää dokumentointia varten yliopistolla on käytössä sähköinen järjestelmä (Vasara). Saat Vasara-järjestelmästä kutsun sähköpostiisi aina, kun prosessin eteneminen vaatii sinulta toimintaa.

Harjoittelusopimus

Opiskelijat tekevät harjoittelupaikan kanssa sopimuksen harjoittelusta. Harjoittelusopimus tulee olla tehtynä hyvissä ajoin ennen harjoittelun alkua. Sopimuksen laatimista varten opiskelija tarvitsee harjoittelun ohjaajan sähköpostiosoitteen ja puhelinnumeron. Huomaa, että voit toimia harjoittelun ohjaajana vain, jos sinulla on varhaiskasvatuksen erityisopettajan kelpoisuus.

Ensimmäinen vaihe: perustietojen antaminen Vasarassa.

Saat opiskelijalle antamaasi sähköpostiosoitteeseen linkin Vasaraan. Tässä vaiheessa sinulta kysytään tietoja itsestäsi ja esihenkilöstäsi. On tärkeää, että sähköpostiosoitteet ja puhelinnumerot ovat oikein, sillä em. tietoja tarvitaan sopimuksen laatimiseen ja sähköiseen allekirjoitukseen.

Toinen vaihe: sähköinen allekirjoitus

Sähköisen allekirjoituksen tekevät opiskelija, harjoittelua ohjaava opettaja, esihenkilö (mikäli se et ole sinä itse) sekä yliopistolla harjoittelua ohjaava opettaja. Kaikki allekirjoittajat saavat linkin allekirjoitusjärjestelmään omaan sähköpostiinsa, joka on annettu edellisessä vaiheessa. Järjestelmään kirjaudutaan puhelimeen tulevalla koodilla. Kun kaikki asianosaiset ovat tehneet allekirjoituksen, sopimus harjoittelusta on syntynyt.

Palaute harjoittelusta Vasaraan

Kirjallinen palaute harjoittelusta tehdään Vasarassa. Saat harjoittelun päätyttyä linkin Vasaraan omaan sähköpostiisi. Palautteeseen on hyvä kirjata paitsi tehtäviä ja toimintoja, joihin opiskelija on harjoittelun aikana osallistunut, myös palautetta opiskelijan toiminnasta harjoittelun aikana. Palautetta kirjoittaessasi pidä mielessä, että palaute on myös oppimiskokemus, joka parhaimmillaan kertoo, millaista osaamista opiskelijalla jo on ja millaiseen osaamiseen on opintojen aikana ja

seuraavissa harjoitteluissa hyvä kiinnittää huomiota. Ole tarkka, kannustava mutta samalla rehellinen palautteessasi. Harjoittelusta annettavaa palautetta opiskelijat käyttävät toisinaan hyväksi myös työpaikkoja hakiessaan. Kirjoittamasi palaute näkyy opiskelijan lisäksi myös yliopistolla harjoittelua ohjaavalle opettajalle.

Harjoittelupalkkion maksaminen sähköisesti

Kunnilla on erilaisia käytänteitä harjoittelupalkkion maksamiseen. Osassa kuntia palkkio maksetaan ohjaavalle opettajalle itselleen ja osassa kuntia korvaus menee organisaatiolle. Kummassakin tapauksessa maksetaan korvaus kuudesta (6) ohjaustunnista. Tieto maksunsaajatahosta kerrotaan Vasara- järjestelmässä.

Vaihtoehto 1: Korvaus maksetaan suoraan ohjaavalle opettajalle

Palkkion maksaminen tapahtuu sähköisesti. Maksatusta varten tarvittavat tiedot annetaan Vasarassa. Varaa tätä varten valmiiksi pankkiyhteystietosi: tilinumero ja BIC-tunnus. Halutessasi voit liittää mukaan myös verokortin. Mikäli haluat toimittaa verokortin erikseen, löytyvät tarkemmat ohjeet myös tähän Vasarasta.

Vaihtoehto 2: Korvaus maksetaan organisaatiolle

Mikäli kunnan käytäntö on, että palkkio maksetaan organisaatiolle, tulee palkkiosta lähettää lasku Jyväskylän yliopistolle. Yliopistolla on käytössä sähköinen laskutusjärjestelmä. Tarkemmat laskutusohjeet löytyvät yliopiston sivuilta ([JYU laskutus](#)). Linkki ohjeisiin löytyy myös Vasara-järjestelmästä. Sähköisessä laskussa tulee näkyä seuraavat tiedot:

- ERIS3500 Harjoittelu konsultoivan varhaiskasvatuksen erityisopettajan työssä -harjoittelu (VEP)
- Opiskelijan nimi
- Harjoitteluajankohta (aloittamis- ja lopettamispäivämäärät)

Toivottavasti nämä tiedot auttavat sinua yhteisen oppimiskokemuksen luomisessa. Tarvittaessa voit olla yhteydessä myös harjoittelua yliopistolla ohjaavaan opettajaan.

Suuri kiitos siitä, että opiskelija on saanut avullasi mahdollisuuden tutustua varhaiskasvatuksen erityisopettajan antoisaan, mutta myös vaativaan työhön.

Sanna Pitkänen, yliopistonopettaja (sanna-leena.sl.pitkanen@jyu.fi)